

Tuning PC: Trendy 2003

Když se řekne tuning PC, většina uživatelů si představí přetaktování a ždímání každého možného snímku, každého myslitelného procenta výkonu. Podobně jako ve světě motorismu však lze na tuning nahlížet z různých úhlů: ze strany výkonu, nebo ze strany vzhledu.

Obojí se pochopitelně navzájem nevyklučuje – koneckonců, když už investujete pár tisíc do speciální skříně, vodního chlazení, kryogenní soustavy či bočního okna a neonového osvětlení, byla by škoda, aby v taktu vyšperkované „kastli“ bublal obstarožní Celeron či Duron. Existují samozřejmě i tací, kteří si libují v nadupaném super PC, nacpaném v té nejobyčejnější skříně (ovšem vybavené kvalitním zdrojem) či složeném jen tak, na desce pracovního stolu.

Protentokrát jsme se ovšem rozhodli věnovat zejména „vizuálnímu tuningu“, který se ve světě stává stále populárnějším a populárnějším. Inspiraci jsme hledali především na letošním CeBITu, kde byly už tradičně přítomni známí i neznámí výrobci modifikací, skříní a doplňků. Nemusíte ovšem zoufat – mnohé z příslušenství a produktů, jako třeba neonová osvětlení interiéru skříně, kulatá kabeláž, systémy vodního chlazení či speciální skříně z hliníku nebo v metalickém laku, jsou již nějakou dobu dostupné i na našem trhu.

Velké, malé, hliníkové a průhledné. Zatímco v minulém roce patřilo mezi populární materiály aluminium a v nabídkách mnoha výrobců se objevovaly nejrůznější variace na celohliníkové skříně Cooler Master a Lian-Li, novinkou pro letošní rok je čirý akrylát. Dlužno podotknout, že počítač zabudovaný v takového skříně má nepopiratelné kouzlo, jen stěží lze ale podobný „case“ nazvat praktickým. Asi nemusíme zdůrazňovat, že je nutné dbát na pořádek uvnitř – pod průhledným plastem nelze ukrýt žádnou změť kabelů a ani jediné smítko prachu. Větší problém ale představují náchylnost tohoto materiálu k poškrábání, oleptání otisky prstů majitele, špatné vedení tepla a obecně nízká odolnost. Skříně tak sice na stole vypadá fantasticky, zejména když ji doplníte vnitřním osvětlením nebo kapalinovým chlazením s průhlednými hadicemi a fluorescenční kapalinou. Obtížná instalace, horší chlazení a náročnější údržba ovšem představují nemalou daň. Prozatím se nám navíc nepodařilo zjistit, zda u nás někdo tento typ počítačových skříní distribuuje – je však pravděpodobné, že pokud o ně bude ve světě dostatečný zájem, dostanou se během několika měsíců i na náš trh. Prozatím je jedinou možností objednání z internetu. V tom případě ovšem počítejte s možností, že náklady na přepravu převýší cenu samotné skříně.

Jestliže před rokem byly miniaturní „barebone“ Shuttle XPC relativní novinkou, letos již podobné systémy (tedy miniaturní skříně se zdrojem a základní deskou) nabízelo mnoho dalších firem, například Soltek či MiniQ. Přes titěrnou velikost a možnost instalovat až na výjimky pouze jednu 3,5“ a jednu 5,25“ mechaniku, jednu PCI a jednu AGP přídatnou kartu jsou možnosti těchto roztomilých miniaturních systémů poměrně impozantní. Nabízejí se například s čipsetem nForce2, tedy s výkonnou integrovanou grafikou, podporou dvou monitorů a špičkovým zvukem. Volba CPU, pevného disku či DVD mechaniky závisí na uživateli, u nejdélejších procesorů ale mohou nastat problémy s chlazením. Přesto Shuttle předváděl prototyp XPC s procesorem Athlon 64 (Hammer). Ačkoliv se XPC a jiné podobné systémy výkonem plně vyrovnají velkým stolním počítačům, jsou určeny spíše do obývacích pokojů, kanceláří či uživatelům, pro které je vzhled důležitější než výkon. XPC bývá pochopitelně o něco dražší než srovnatelné PC „plné velikosti“.

Hliníkové a speciální skříně, boční akrylátová okna, speciální mřížky ventilátorů či barevné zářivky sice nepředstavují nic převratného, stále se ovšem těší velké popularitě. Ostatně

mnohé z těchto doplňků je možné zakoupit i v některých českých obchodech. Mezi nejšílenější novinky patří bezesporu „akvárium“ - boční kryt firmy Lian-Li, která se proslavila výrobou cenově dostupných hliníkových skříní. Kryt je osazen dutým akrylátovým oknem naplněným vodou, ve které plave několik plastových rybek – fantastická to ukázka asijského nevkusů. Na stánku ThermalTake byly k vidění vedle nejrůznějších chladicích systémů také speciálně upravené skříně Xaser (původní verze jsou u nás distribuovány pod značkou Chieftec), vybavené přídatným chlazením, teploměry s digitálním displejem a regulací otáček ventilátorů.

Chlazení představuje samostatnou oblast ladění PC výkonu. Jenže zatímco většina uživatelů stále uvažuje o nákupu výkonnějších ventilátorů, chladicích turbín a dalších přístrojů pro výrobu nadměrného hluku, trendy se ubírají spíše opačným směrem: k vizuálně atraktivnějším a zejména tišším metodám odvodu tepla. Postavit výkonné PC, které by bylo zcela prosté ventilátorů, je v dnešní době prakticky nemožné. Lze ale složit počítač obsahující pouze dva až tři velké nízkootáčkové větráky, které vhánějí a vysávají vzduch ve skříně, přičemž veškeré ostatní chlazení lze realizovat pomocí pasivního odvodu tepla či kapalinovým chlazením. Mezi nejznámější (a nejdražší) výrobce těchto produktů patří firma Zalman, jež na letošním CeBITu předvedla nejrůznější pasivní chladiče nejen pro procesory Athlon XP a Pentium 4, ale i pro tak výkonné grafické karty, jako je Radeon 9700 Pro. Problémem obřích pasivních chladičů ovšem zůstává velká hmotnost, která často výrazně převyšuje limity povolené pro grafické karty či CPU. Při přepravě PC s těmito bloky hliníku a mědi tak existuje velké riziko poškození základní desky či přídatných karet.

Vodní či jiné kapalinové chlazení tu samozřejmě již bylo – prototypy se objevily už před pěti až šesti lety. V současné době se ale na trhu objevují první sady určené „běžným“ uživatelům, jejich montáž by tudíž měla být poměrně snadná a provoz relativně bezpečný. Společnost ThermalTake, o které jsme se zmiňovali v souvislosti se skříněmi Xaser, předváděla svůj systém Aquarius II, který se prodává i u nás (přijde na cca 6000 Kč). Vodní chlazení se tradičně skládá z tepelného výměníku připevňovaného k CPU, hadiček a vlastního chladiče s ventilátorem, který se umísťuje do spodní části PC nebo mimo počítač. I když je kapalinové chlazení o něco účinnější než klasické způsoby, poměr ceny a výkonu mluví v jeho neprospěch. Jedná se spíše o sexy doplněk než o užitečnou komponentu běžného PC.

Lukáš Erben

Extrémní tuning

Přestože instalace bočního okna, nákup hliníkové či akrylátové skříně, případně osazení kapalinového chlazení posunou vaše PC vzhledově do nové dimenze, skutečný tuning vzhledu či funkcí PC může jít mnohem dál. Příkladem mohou být sestavy čtenářů amerického časopisu Maximum PC, zveřejňované pravidelně každý měsíc v rubrice „Rig of the Month“. Je neuvěřitelné, co všechno lze do PC skříně nacpat. Například Caffeine Machine Nicka Pellise má integrovaný překapávač kávy, sestava Multiboot Menagerie Richarda Robbinse obsahuje na pěti pevných discích celkem 37 operačních systémů (a do všech lze nabootovat) a GTRPC Anotnyho Vinna je celé vestavěné uvnitř modelu Nissanu GTR (měřítko 1 : 8). Toshiba Boxx obsahuje kromě normálního PC s grafickou kartou All-in-Wonder Radeon také Atari 2600, Nintendo NES, Xbox, GameCube a PlayStation 2 – vše v jediné skříně. Jedním z extrémně upravených PC je i Grim Bondolero (http://www.maximumpc.com/reprints/reprint_2002-01-24.html), které postavil Salar Madadi. Inspirací bylo údajně dílo H. R. Giger.